

ÚVODOM

V súlade s aktuálnymi potrebami dvoch samostatných pracovísk Slovenského národného múzea: Archeologického múzea v Bratislave a Historického múzea v Bratislave sa spoločný Zborník SNM — História po tridsiatich ročníkoch (1960—1990) po súhlase Ministerstva kultúry SR rozdelil od roku 1991 na dva špecializované časopisy: Zborník SNM — Archeológia (začína č. 1) a Zborník SNM — História, ktorý pokračuje v priebežnom číslovaní. Obidva zborníky budú mať charakter periodického časopisu a budú vychádzať ročne.

Požiadavka vytvoriť zodpovedajúci priestor pre publikovanie výsledkov rozsiahlej vedeckovýskumnej a zbierkotvornej činnosti vedeckých a odborných pracovníkov Archeologického múzea sa začala stále naliehavejšie prejavovať najmä v poslednom desaťročí po dobudovaní pracoviska v dôsledku hromadenia nezverejneného zbierkového fondu. Okrem toho doterajšie spojenie archeologických príspevkov spolu s článkami najrozmanitejšieho spoločenskovedného zamerania na stránkach jedného časopisu už i z hľadiska súčasnej úzkej špecializácie v rámci popredných múzejných, univerzitných a vedeckovýskumných pracovísk na domácej pôde i v zahraničí znižovalo jeho aktuálny dopad. Zdokonalené výskumné metódy archeológie, čoraz výraznejšie sa opierajúce o širokú interdisciplinárnu spoluprácu s prírodovednými, spoločenskovednými a technickými odborníkmi pri vyhodnocovaní archeologickej pramennej bázy a jej následnej historickej interpretácii si vyžadujú špecifické formy publikovania, založeného okrem odborných múzejných a vedeckých textov na kvalitnej dokumentačnej časti. V tomto zmysle budeme v zborníku Archeológia v plnom rozsahu využívať najprogressívnejšie formy zverejňovania obrazových príloh.

Jedným z rozhodujúcich faktorov pri rozhodnutí vydávať špecializovaný archeologický časopis na pôde celonárodnej inštitúcie bolo naše úsilie urýchliť sprostredkovanie aktuálnych informácií o najnovších výskumoch pre potreby dnes už širokého okruhu domácich a zahraničných bádateľov,

ale i zainteresovaných neprofesionálov. So zámerom rozšíriť počet záujemcov o Zborník SNM — Archeológia v zahraničí vynasnažíme sa v nasledujúcich ročníkoch v maximálne možnej miere zaviesť cudzojazyčné texty v prípade najdôležitejších príspevkov, majúcich svojím obsahom dosah na riešenie problematiky pravekých, včasnohistorických a stredovekých dejín stredoeurópskeho, resp. európskeho priestoru.

V našom úsilí vytvoril zo Zborníka SNM — Archeológia platformu na prezentáciu výsledkov archeologického bádania na celom území Slovenska, ale i mimo neho, očakávame podporu a spoluprácu pri jeho zostavovaní od našich kolegov, ale aj z ostatných archeologických pracovísk.

E t e l a S t u d e n í k o v á

ZUM GELEIT

Im Übereinklang mit den aktuellen Bedürfnissen der beiden selbständigen Arbeitsstellen des Slowakischen Nationalmuseums: des Archäologischen Museums zu Bratislava und des Historischen Museums zu Bratislava, wurde der gemeinsame Sammelband des SNM — História nach 30 Jahrgängen (1960—1990) mit Zustimmung des Ministeriums für Kultur der SR beginnend vom Jahre 1991 in zwei spezialisierte Zeitschriften aufgeteilt: Zborník SNM — Archeológia (beginnt mit der Nr. 1) und Zborník SNM — História, der in der laufenden Numerierung fortsetzt. Beide Sammelbände werden den Charakter einer periodischen Zeitschrift tragen und jährlich erscheinen.

Die Forderung, einen entsprechenden Raum für die Publizierung der Ergebnisse der umfangreichen wissenschaftlichen Forschungs- und Sammelstätigkeit der wissenschaftlichen und fachlichen Mitarbeiter des Archäologischen Museums zu schaffen, begann sich immer dringlicher vor allem im letzten Jahrzehnt nach dem Ausbau der Arbeitsstelle infolge des angehäuften unveröffentlichten Sammel fonds zu äußern. Außerdem beeinträchtigte die bisherige Verbindung der archäologischen Beiträge zusammen mit Aufsätzen der verschiedensten sozialwissenschaftlichen Einstellung auf den Seiten einer einzigen Zeitschrift auch schon vom Gesichtspunkt der gegenwärtigen engen Spezialisierung im Rahmen der vordersten musealen, universitäts- und wissenschaftlichen Forschungsstellen auf heimischem Boden wie auch im Ausland die aktuelle Wirkung. Die vervollkommneten Forschungsmethoden der Archäologie, die sich immer ausgeprägter auf die breite interdisziplinäre Zusammenarbeit mit naturwissenschaftlichen, sozialwissenschaftlichen und technischen Fachgebieten bei der Auswertung der archäologischen Quellenbasis und ihrer nachfolgenden historischen Interpretation stützen, erfordern spezifische Formen der Publikation, die außer auf fachlichen musealen und wissenschaftlichen Texten auf einen qualitativen Dokumentationsteil gestützt ist. In diesem Sinne werden wir im Sammelband Archäologie in vollem

Ausmaß die progressivsten Formen der Veröffentlichung von Bilderbeilagen ausnützen.

Einer der ausschlaggebenden Faktoren beim Entschluß, eine spezielle archäologische Zeitschrift auf dem Boden der ganznationalen Institution herauszugeben, war unser Streben, die Vermittlung aktueller Informationen über die neuesten Grabungen für den Bedarf des heute schon breiten Kreises der heimischen und ausländischen Forscher, aber auch interessierter Unprofessioneller zu beschleunigen. Mit der Absicht, die Zahl der Interessierten am Sammelband SNM — Archäologie im Ausland zu erweitern, werden wir trachten, in den nachfolgenden Jahrgängen in größtmöglichem Maße fremdsprachige Texte im Falle der wichtigsten Beiträge einzuführen, die mit ihrem Inhalt für die Lösung der Problematik der urzeitlichen, frühgeschichtlichen und mittelalterlichen Geschichte des mitteleuropäischen bzw. europäischen Raumes von Reichweite sind.

Bei unserem Streben, aus dem Sammelband SNM — Archäologie eine Plattform für die Präsentierung der archäologischen Forschungsergebnisse im gesamten Gebiet der Slowakei, aber auch außerhalb von ihr zu schaffen, erwarten wir bei seiner Zusammenstellung von unseren Kollegen, aber auch von Mitarbeitern aus den übrigen archäologischen Arbeitsstellen Unterstützung und Zusammenarbeit.

E t e l a S t u d e n í k o v á

BY WAY OF INTRODUCTION

In order to satisfy the existing needs of two self-standing departments of the Slovak National Museum, the Archaeological Museum and the History Museum, both in Bratislava, the common Zborník SNM — História, after its 30th volume and on approval by the Ministry of Culture of the Slovak Republic, will as of 1991 split into two specialized journals, i.e.: Zborník SNM — Archaeology (will start with Volume No. 1) and Zborník SNM — História which will continue the current volume number. Both the Collections will be of the character of a periodical journal and will appear annually.

The demand to create suitable space for publishing the results of an extensive ongoing scientific-research and collection-building activity by members of the staff of the Archaeological Museum has come to be more urgently evident especially during the past decade, as a consequence of an accumulation of unpublished collection funds. In addition, a combination of archaeological studies with articles of the most diversified orientation as practised up to now on the pages of one journal, lowered its real impact from the aspect of the present-day narrow specialization within the framework of foremost museum, university and scientific-research institutions both at home and abroad. The improved research methods in archaeology drawing increasing support in a large-scale cooperation with natural history, social and technical disciplines in evaluating archaeology's source base and its subsequent historical interpretation, require specific forms of publication based on expert museum and scientific texts, and also on a high-quality documentation. Accordingly, in our Collection Archaeology we shall make full use of the most progressive forms of publishing pictorial supplements.

One of the decisive factors in our choice to publish a specialized archaeological journal by our all-nation institution was our endeavour to speed up mediation of information on the latest researches for the needs of the broad circle of researchers at home and abroad, and also of in-

terested nonprofessionals. In order to make our Zborník SNM — Archeológia more readily accessible to readers abroad, we shall endeavour in the following volumes to include foreign-language texts of the most important studies deemed to have an impact on the solution of primeval, early and mediaeval history of Central Europe, eventually of the European space.

In our efforts to turn our Zborník SNM — Archeológia into a platform for presenting results of archaeological research on the entire territory of Slovakia, but also outside of its frontiers, we expect support and cooperation in its setting up from our colleagues, but likewise from other archaeological institutions.

E t e l a S t u d e n í k o v á